
ПРОГЛАС

Издание на Филологическия факултет
при Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”

кн. 2, 2013 (год. XXII), ISSN 2367-8585

IN MEMORIAM

ПИСМО ДО ТЕНЕЦА НИКОЛАЙ ЗВЕЗДАНОВ

Здрасти, Николай!

Пиша ти, за да ти съобщя, че ние тук сме добре със здравето и с училището. Също тъй се надяваме, че и ти там си добре със здравето и с училището и че времето там е хубаво като тук.

Не сме получили още писмо от теб. Януарските студове и виелици ни застигнаха и ни затрупаха в едно лешено ханче. Поради замръзването на голямата река Дунав, наоколо и околоръст притичваха бели влашки вълци от румънския град Турну Магурели и кажи-речи на ушенце ни изпяха „Са траяска Турну, са траяска!”. Случи се и Пощальонът на свой ред също да бъде затрупан заедно

с нас и чантата му беше пълна, щото пощата беше пристигнала по надлежния ред и сума ти и нещо беше напристигало, ама от теб писмо нямаше.

Та сега, скъпи Николай, сме затрупани тук и ти пишем като запорожци на султана. И всеки вика пиши му това, пиши му онова, пък аз им разправям, че ти сега знаеш вече всичко и от информация нямаш нужда, ама, понеже не знаем дали знаеш, че много ни липсваш, рекохме за това да ти пишем.

Като те знам колко си прелюбопитен, сигурно се питаш как именно ни липсваш. Ами че то и ние не знаем как точно да ти отговорим, но някак си ни липсваш всякак. Всякак ни липсваш, не знам как да ти го обясня. Мине не мине време и някой от нашите току изтърси „Ех, да беше тука Звезданича!“ и тутакси настава една вселенска и най-пълна тишина, която много би се харесала на Йордан Радичков. Като стана дума за него, сигурно сте се срещнали вече, то там твар всякаква се въди и народ много, ама да му пратиш специални поздравии от всички нас, кога седнете да пийнете по една чаша, както и ние тук ви споменаваме при подобни поводи.

Където и да мръднем, Николай, литературният народ първо за тебе пита. Ние пък покрай теб се правим на важни и без много-много да приказваме, му сипваме да пие едно за бог да прости, щото, викаме му ние, човекът умира, но жаждата на човека остава.

Пък Митко, както си го знаеш, дигна заради тебе цялата Чирпанска конференция на крака и я държа сума време. А след като от наша страна беше изпушена по една цигара, а сетне се връцнахме да се разотидем неловко по домовете, във влака същият твой Митко извади две шишета и вика, че били специално от тебе и взе да разправя, че без тебе по никои начин не може да се пътува с влака от Чирпан. Опасен човек!

После всеки заразказва някаква история с теб и народът се изпопреви от смях. Бяхме там, както ни знаеш – бачо Кольо, аз, Митака, Николай Димитров... От моя страна например беше разказано как веднъж ме уверяваше вдъхновено, че знаеш някакъв паркинг в самия център на София, на който винаги, ама винаги, имало места за паркиране и след десетина влизания в насрещното едно-

посочно движение ме отведе до охранявания от въоръжени войници паркинг пред американското посолство...

Маса нещо се изпоразказа във влака и голям смях беше, ама после, кога слязохме, отведнъж стана много празно. Тъга и влажна солена мъгла остана след теб, Николай. Кабинетите във факултета са празни, коридорите са празни. Гледам разни съвсем непознати хора, вратите се отварят и затварят, пък теб те няма и се чудя какво правят тези хора там...

Колчем мина покрай 207-ми семинар и вратата е отворена, все те виждам там като асистент, както те видях за първи път – с тъмносиния шпиц пуловер с червена и бяла линия покрай врата, със златните очила като на руски нихилист от края на XIX век, с отворено томче на Пушкин в ръка и с нечовешко проникновение в очите... Бялото на очите ти е почти жълто и размънено, като на библейски пророк, брадата ти – млада, думите ти – отвъдни и непостижими за второкурсник като мен... Не само те виждам, но те и чувам, гласът ти е звънлив, все едно че камъчета падат върху цимента едно след друго в сумрачния коридор, и макар да не разбирам общия смисъл, знам, че това са твоите думи...

На мен специално много ми липсваш, човече! Забързаната ти и вдъхновена фраза, неочакваните смислови обрати, дълбоките ти питання, северозападния ти смях, хайдегерианските ти излитания и карнавалните ти радичковиади – всичко ми липсва непоправимо. Миналата година в румънския град Букурещ ми се наложи да пиша за водопойката на Радичков и четох за кой ли път книгата ти с по-мътен възторг и мъгла зад очите. Кой да ми каже, че е било прощално!

Но да не се натъжаваме, Николай. Ти отгам, ние отсам, пак сме заедно, щото животът е единен и трябва всеки ден до върха да търкаляме камъка. Ние през деня нагоре, вие през нощта надолу, за да не се свършва търкалянето. Те, ония, от края на романа „Братя Карамазови” ще се срещнат, дето са все пак измислени, та ние ли, дето бяхме толкова истински, няма да се срещнем?

Като споменах „Братя Карамазови”, та си помислих, че ти и със самия Достоевски може да се срещнеш! Да не би да си го срещнал вече, а? Не бих се учудил – половината си живот изприказва

за него! „Здравейте, Фьодор Михайлович! Позволете...”, „А-а, здравейте, здравейте, Николай Петрович! Ето Ви и Вас!” Ех, Николай!

Тия тук викат един през друг какво толкова съм се разписал и всеки пита дали съм те поздравил лично от негово име. Бате Горо твърди по най-басов начин, че тъкмо него не съм го споменал поименно, затуй го извеждам на първо място, а сетне всички ние се нареждаме да те прегърнем, скъпи Николай! Непременно пиши как сте, живо-здроаво ли сте там и изобщо как е работата. Момчето на Торлаците, дето се удави, кога минаваше реката, прави ли още тия пусти кокили, та да се върне?

Специални поздрави на Стефчо Гърдев!

Хайде, прегръщам те и аз!

Твой Иван

Иван Станков